

XVI.

En besynderlig Vielsestale.*Ved C. Klitgaard.*

I Aalborg Stiftsbibliothek findes blandt nogle ukatalogiserede Papirer en Afskrift af nedenstaaende Brudetale, som

er bleven holdt af Provst Claus Nielsen Bræmer, der i Aarene 1720—1754 var Præst ved Sct. Mortens Kirke i Randers¹⁾. Efter Talens mærkelige Indhold at dømme synes Brudgommen at have ført et noget lystigt Ungdomsliv, men forøvrigt oplyses der intet om, hvem Personerne var, eller naar Talen er holdt.

Brudevielse holdt i Huset i Randers.

Stakket Dandz er snart sprungen! Der er adskillige Slags Dandse til, der ere nogle, som kaldes Engelske Dandse, og nogle Pohlske Dandse. Fornemme Folk lader deres Børn meest lære at dandse Engelske Dandse, men andre, som ere af ringere Stand, ere fornøiede med, at deres Børn kand lære at dandse de Pohlske Dandse.

Stakket Dands er snart sprungen! Menniskenes Liv kan billigen lignedes ved en Pohlsk Dands, thi ligesom en Pohlskdands bestaaer af en simpel Tacht, Springe-Dands og Tilgift, saa er det og med Menniskets Liv. Vi vil først gaae til simpel Tacht (efterdi den største Konst i Dandsen er at observere Tachten) at der ikke gøres for hastige eller for langsomme Trin: Saa kiendes det og paa et Menniske i hans Barndom, hvad der vil blive af ham i Tiiden. Acta juventutis sunt signa senectutis, Ungdommens Gierninger er Alderdommens Tegn. Saa det er, som Ordsproget lyder: Det skal tidlig brænde, som skal blive en god Nelde. Cyrus, der i sin Ungdom var iblandt Hyrdernes Børn og blev gjort til Konge over dem, straffede deres Forseelser, hvorefter blev sluttet, at hand skulde blive til noget i Verden. Nero havde i sin Ungdom Plaisir af at dreje Hovederne om paa Fugle-Ungerne, hvorefter sluttedes, at hand i sin Tiid skulde blive en Tyran; og efter Salomons Ord i hans viise

¹⁾ Han var i Følge Wiberg II, 579 født i Nykjøbing F. 1687, blev Kandidat 1713, Magister 1716 og Konsistorialraad samme Aar. Efter at have været Feltpræst og Feltprovst blev han 1720 Præst ved St. Mortenskirke i Randers, og 1721 blev han Provst. I Randers virkede han indtil sin Død 1754; begravet i Mariager. Jvfr. K. S. 5. R. I, 516 ff.

Sprog: Du kand mærke paa en Dreng, hvad der vil blive af ham.

Stakket Dandtz er snart spungen! Der giøres mange galne Spring i Ungdommen, og vare der ikke Forældre, saa bleve der giorte flere; da vilde det gaae til som i den By, hvor der ingen Politie var, der gjør Skræder, Skomager og enhver, som de lyster.

Vi have været i simpel-Tachten, nu vil vi tage fat paa Springedandsen, thi ligesom Folk i Springedandsen slaar Hælene op i Rumpen, saa er Menniskenes Manddom ligesom en Springdands, thi da hujes og jukes der, da suuses og duuses der og raabes Raab i Raab: Vivat! Vivat!

Saadan en Springedands var den forlorne Søns Levnet; og det Ord i Grund-Texten, som betyder at dispergere, at udøse, forstaaes paa den Maade, ligesom jeg kunde tage en Haandfuld Penge i min Haand og slaa en Klat her, en anden der, saa slog og den forlorne Søn en Klat af sine Midler til Horer og Skiøger, og en anden Klat slaaer de i deres Hals, at de paa det sidste ey har saa meget, som de kand kiøbe sig et Par Skoe for.

Stakket Dands er snart sprungen! Vi have været i Springedandsen, nu vil vi tage fat paa Tilgiften. Den kalder mand paa tydsk: Käse und Brod, og paa dansk: Ost og Brød. Menniskenes Alderdom kand og lignes ved Käse und Brod, thi ligesom Folk, naar de har giort et godt Maaltid, vil have Ost og Brød som en Pind for Maden, saaledes naar Folk længe har dandset den simple Tacht og Springedandsen, saa vil de have Tilgiften som Pind for Dandsen. Og ligesom det gaar den, som længe haver dandset i Springedandsen, at hand bliver træt af Tilgiften og gaaer bag af Dandsen, saa, naar Folk i deres Ungdom haver sat Kræfterne til paa Horer og Skiøger, saa gaar de bag af Dandsen, naar de siden skal have noget for dem selv. Sat sapienti. —

Hr. Brudgom! jeg vil sige til Eder, som David til Joab: Farer mig lempelig med Drengen. Farer mig lempelig med

Bruden. I skal betænke, at det er en Enkes Datter, I tager ud af hendes Huus. Lever I ilde med hende, fører I Enkens Suk over jer; lever I vel med hende, saa glæder I Enkens Hierte. Dertil vil jeg ønske Eder Naade og Lykke. Amen!¹⁾. —
